

Marko Elsner Grošelj

Klopí

Prižiganje ognja

V sanjah je zima rekla, da ne zdrži
mojega osebnega stila.
Navedel sem nekaj primerov,
ne spomnim se niti enega.
Danes bi moral vedeti za november,
ampak sonce še naprej odlaga svoja jajčeca pod listje.
Razsvetljena sedanost je mračna napoved.
Na otoke plavamo v čevljih.
Napisal je *Dojenčke* in se ni več oglasil.
Namesto njega govori risba.
Težko je zadržati pokrajino na dosegu rok.
S polja so odšli pridelki.
Če življenja ni videti, ne pomeni, da so stvari mrtve.
Zaradi lepega vedenja ne bom prav nič lažji.
Vsak letni čas je pripravljen na posvetitev pomladi.
Da bi si to prislužil, moram odstraniti letve.
Obracam se v sanjah, ki obljublajo ladjo.
Zapiši, namesto da se drobi.

Ne želiš postati vodljiva glava ali predvidljiva jasa.
Nobene nove glasbe nisi slišal.
Zato sem jaz s teboj.
Da ti posodim svoja ušesa.
Moral bi nehati piti viski, ponavljati kretnjo
odlaganja kozarca na pokrov klavirja.
Križa je v prislutih, ne veš, kako zveni sneženje,
kako se še lahko obarva.
Moral bi vedeti vse o najpreprostejšem času.

Sončna ura

Kako zapisati besede, da bi zrasla koča v drevesu?
Pusti jim, da tečejo. Da se razlijejo čez bregove, sanjsko
bele, v poletju, rumenem od zlatič.
Nobenega namena nima voda, pa vendar poganja kolesa.
Danes smo premaknili kazalce za eno uro nazaj.
Izgubil si sprednji zob.
Stroj za rezanje kruha se je pokvaril.
Moral boš k svoji hiši, da razžagaš polomljena drevesa.
Pod smrekami bereš, obhodiš travnik, da bi srečal mraz.
V mestu hodijo tako tesno mimo, da je vsak prehod nemogoč.
Tu, pod nemimi zvezdami, si dobrodošel
pod nekim drugim pogojem: da ničesar ne zahtevaš,
ker nič ne zahteva od tebe, da bi pojasnil.
Vsaka svetloba, ki zazna let ptice nad polji,
je dovolj velik dogodek.
Modrikasta megla je negibna.
Prilepila se je ob hrib, na vhodu zadnje doline.
Hodili smo na dolge sprehode, mi trije, ti, jaz in pes.
Brinove jagode so spet obrodile.
Vzpenjala sva se v breg, kjer rasejo lisičke velikanke,
malicala na posrebrenem mahu.

Še ena zima

Ne vem, kje so glasovi preživeli noč.
Moja duša je vzhičena nad prostranstvom,
moj um ne zmore za njo, uspava ga
s krožnimi gibi, šamanskim klicanjem teme.
Telo je postavljeno iz praznine,
ki se je ne spomni.
Je tukaj zima?
Moja suknja ima v žepih luknje.
Kakije nakupiva za mesec dni.
Metulji so spet vzleteli.
Na tleh zacinglja ključek, srečam Raca.
Kot bi stopil iz filma *Nočne ladje*.
Ob črnem pivu me pretrese zgodba o staranju.
Vse bom moral napisati še enkrat,
pomočiti prst v avgust.
Iz zemlje bom pobral gladiole.
Zaključujem vrtnarjenje.
Oglasi se vrana z gumijastim glasom.
Kakšna pesem je to na treh stopničkah?
Izgubil sem ravnotežje.
Izgubil sem dar prižiganja ognjev.
Železo vlada.
Umetnost ne odrešuje.
Ne poboža te, kot psička.
In ne oblaja te, kot psiček.
Sonječka te ne pozna.
Še ena zima prihaja.

(V dežju, sreda.)

Zatišje ne traja dolgo.
Zdaj veš, da morski klobuki potujejo.
Arabeske so kot baletna predstava v primežu plenilcev.
Tu ni zastora, zgolj pobeg čez rdečo reko.
Odšel boš s suhimi figami, rožo, ki govori.
Ne veš, kaj opravičuje njeno govorjenje.
Morda je samo fantastičen element v bizarni zgodbi.
To jesen si hotel izdelati zemljevid izginjanja,
podroben načrt, pripet na steno ateljeja.
Začel bi z glasbo kapljic, pizzicato.
Nadaljevanje s poštnim rogom ni zagotovljeno.
Zasnežena pokrajina ne sprejema gostov.
Mesto se bo spremenilo v pločevinasto telo
z dolgimi potegi osvetljenih kolesnic.
Čakam na vlak, ki bo primeren žvrgolenju.
Kot v starih zrnatih filmih, z žerjavico v dimu.
Slikar poteguje po platnu oblake pare.
Tipično jesensko jutro, znano iz življenja rib.
Slovenska cesta je gradbišče.
Namina delikatesa je odprta: hobotnična solata, skutin
namaz, črne olive.
Dajte mi še malo prekajenega sira.
Na ulici verižni kadilec
med nestabilnimi substancami.
Vibrirajoči zrak kolibrijev.

En dan

Nike ima rada športnega duha. Posteljo uloviti
in jo lepo počesati za prihodnje medene tedne.
Prižgati radio, trobilo tuberkuloze, da ni take smrtne tišine.
Park še spi, ulice so same sebi spotika, v ozadju sirena rešilca,
kot scenski dogodek, bo zajtrk, ne bo, pogled na uro,
ne pozabi dvigniti rolet.
Trije kosi so prišli v vrt, predčasni novoletni svati.
Včerajšnji spomin: lepi ženski se okoli ust razpotegne črta,
ki jo postara. Vročica nima kam teči,
cesta se postavi pokonci in pred njo je prazno nebo,
ki ga ne more doseči. – Žerjavice bi se rada znebila.
Predstavljam si kraški rob, kjer so zadnjič videli odtise volčjih šap,
dolge, rdečkaste jezike, ki so vznikali iz sence.
Kako naj bi opazovalec volkov pisal o zgodovini?
Volkovi tečejo s praznimi posodami in zvončki.
Morda kje ujamem vrt s privzdignjenim plaščem,
bleščeč šal z maroškim vzorcem v moji roki.
Njegov karakter: grožnja ali žalostinka.
Vrane se poženejo v nov krog, da bi pregledale področje.
Varljiva podoba se veseli snidenja.
Morda smo že blizu sneženja.
Vabljen na kosilo, ob enih po sončnem času.

Ton glasu

Poiskal bom Sibeliusovo *Tapiolo*, da bi mi pomagala najti pokrajino s starim, nizkim ritmom, ki prihaja iz trebuha.

Zorel sem kot vino v globokem jezeru, z mrzlim potom.

Ni glasu, ki bi te prijel za roko. Spodaj ni svetlobe.

Morda je res, da beseda najprej spregovori v temi, kot iskra, hipec neizmeren. Nameščanje med levim in desnim rebrom.

Morda v peti. Ali v očesu trtice.

Poiskati ton, primeren začetku.

Barvo glasu, ki je podoben glasu Anthonyja Hopkinsa.

Obarvanje besede stre prenagljeno čustvo.

Ko dozori Delacroix, se premakne ritem očenaša, kompozicijo nosi nekaj tanjšega.

Že pasji lajež te vrne v jutro.

Vendar še vedno ničesar ne vidiš in dokler ni pokrajine, v kateri bi odsidral žarnice, ne moreš misliti na sestrške besede.

Dani se, to je vse, česar se lahko dotakneš, mlečna cesta v pozdrav.

Kafka je pisal poezijo, neskončno pesnitev muke.

Zdaj smo v prekinjanju, hodil boš na pravi naslov.

Zdaj, ko si zaslutil, da bi se lahko zgodile tepke.

Kar je odtegnjeno, se morda ne bo več ponovilo.

Poskusi z amarilisom ali skandinavskim mahom.

Morda je nekaj utehe na zapuščeni postaji.

V oknih brez zaves, s pohištvom iz finskega bora.

Morda najdeš nekega dne, ko bodo žerjavi leteli v formaciji.

Pri čudaškem stricu, ki se navdušuje nad astronomijo.

V njegovi medeninasti angleški hladnokrvnosti.

Vse je mogoče

Lepota se je nadaljevala, selila s severa proti jugu.
Tako nenadni, kot so rogovi na začetku
Sibeliusove skladbe, tako se naenkrat znajdeš na svetu,
v njegovi zaslepljujoči svetlobi.
Kaj je zgoraj in kaj spodaj, se mi ni zdelo pomembno.
Levica je bila desnica in obratno.
Žlica pepelnik in omara avtomobil.
Vse, kar je bilo prepovedano, je bilo dovoljeno.
Na zidu Trafalgar Square prekmurska buča velikanka, uliti bron.
Vstanem. Poiščem nogavice. Zolajevski pogled na svet.
Vsega ne morem nesti v jedilnico. Drsi. Odtočim v školjko.
Še enkrat se vrnem, vzamem platenko z mineralno vodo,
kozarec, telefon, ročno uro. Imel sem tudi knjigo.
Vrnem se nazaj, moj sen je bil blažen. Prižgem si cigareto.
Gledam v jutro in si mislim, da je to slab začetek.
Topi se mi čeljust, tako se začne starost.
Zatečem se v *Tapiolo*.
V stavek, ki me bo odpeljal v deželo Loviisi.
Nekatere besede me zmotijo. Po premisleku se mi zazdi,
da je to last prevajalca.
Somrak barve je moj spomin na gozd.
Ko je čas popolnoma navzoč, je človek izvotljen kot švicarski sir.
Pripet na cevke ne slišiš. V drugi pokrajini slišiš.
Na vodi je čoln morda neslišen. Zvok, ki se mu pridružiš.
Kaktus v puščavi je glinena posoda, ki se razstavi v klobuk,
krožnik z mlekom broška.
Šatulja ima pipo miru, dimnik in opuščen stolp z reklamnim napisom.
Skulptura s predali. Nekje je skrit prostor za zvitke,
tajni rokopis, podpisan s krvjo.

Odmev na petek

Po gibanju vranjih kril sklepam, da je tu zrak gostejši.
Kot bi ga okužilo Sredozemlje.
Dihamo v odsevu, gledamo v odsevu.
Mrak se obeša na drevesa, zaseda hodnike.
Vedno je zatišje in presledek med oblaki.
Naslednji val je pomikanje k dramski fazi.
Morda je breza to dopoldne kakor človek s povešenimi ušesi
in sta stola v vrtu kot dve figuri, ki z iztegnjeno roko
motrita oranžne luči.
*Zapisano: Jakopičev drevored poteka po poldnevniku, ki določa
vzhodno zemljepisno dolžino štirinajst stopinj in trideset minut.*
Iz neba lije, ampak niti dežnika ne odprem.
Selimo se v zgornje nadstropje.
Mnogi nimajo zgornjega nadstropja.
Soba je majhen ribnik.
Je Dekleva že prišel iz Peruja?
Rekla boš, saj je nedelja.
Lano kličeš Napi, po angleških pleničkah.
Spomnim se na fotografinjo, ki je slikala prazne klopi,
prizore brez ljudi.
Rad bi še enkrat napisal *Pianoklavir*.
Kakor po žametu zdrsi rumen avtomobil.
Sprašujem se, kaj predstavlja piano,
sintetično naelektrenost, sinkopirano vrtoglavico?
Kakšna je pokrajina, v kateri se gibljejo telesa?
Ali pa *Starčki*, nočne ladje spominov.
Otroške sanje še niso napolnjene do roba.
Poželenje zastane na stopnicah,
izgubi se v prepovedani noči, v senci,
ki je ne osvetli noben reflektor.
V davnih skrivnostih se prepuščam valčku.
Vse, kar se še zgodi, je v krogu rituala svetlobe.
Na polju, ki ga ne upogne sneg.
Starčki, pesniško zbirko, pogoltne ogenj.